

Školní vzdělávací program pro Školní družinu

Platnost: od 1. 9. 2023

Autoři: Mgr. Pavel Pospíšil, ředitel školy

Lenka Krejčů Jarošová, vychovatelka

1. Identifikace školní družiny

1.1

Základní údaje o školní družině:

Adresa : ŠD při Základní škole Častrov, Častrov 104, okres Pelhřimov

IZO školní družiny: 71001263

Zřizovatel: Obec Častrov

Ředitel školy: Mgr. Pavel Pospíšil

Vychovatelky: Lenka Krejčů Jarošová

Markéta Fuxová

Provoz školní družiny: 7:00h - 7:50h

12:30h – 16:00h

Telefon: 565437112

Email: skolacastrov@seznam.cz

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina slouží především k odpočinku, k rozvoji zájmů žáků v době po vyučování a efektivnímu využití volného času. Dává také prostor pro komunikaci mezi dětmi navzájem, rodiči a vychovatelkou. Navštěvují ji žáci 1. – 4. ročníku základní školy. Její činnost vychází z pedagogiky volného času. Snaží se o vytvoření místa pro odpočinek žáků po vyučování a aktivního, sportovního využití volného času.

2.1

Velikost a vnitřní organizace školní družiny :

Školní družina je součástí základní školy a nachází se v budově malotřídní školy. Tvoří ji jedno oddělení. Maximální kapacita je 30 žáků. Svou činnost vykonává každodenně

v závislosti na rozvrhu základní školy pro příslušný školní rok. Má pouze odpolední provoz a činnost je uzavřena v 16 hodin.

2.2

Prostorové a materiální podmínky školní družiny:

Školní družina využívá školní třídy (určena k výuce výtvarné výchovy apod.) v budově školy a pro pohybové aktivity také tělocvičnu a školní hřiště. Místnost je vybavena stoly a výškově rozmanitými židlemi. K ukládání her, stavebnic a materiálu pro výtvarné a pracovní činnosti slouží skříně v zadní části místnosti.

Pro odpočinek a relaxaci dětí je využívána také tělocvična. V budově školy dále ŠD využívá prostor s počítači a má možnost využít i třídu s pianem.

2.3

Ekonomické podmínky školní družiny:

Úplata za školní družinu činí 100 Kč za měsíc, hradí se ve dvou splátkách po 500 Kč (září až leden, splatnost do konce října a 500 Kč na únor až červen, splatnost do konce března).

Dle §11 vyhlášky č. 74/2005 Sb. může výši úplaty ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit. O úplném prominutí úplaty v případě žáků se sociálním znevýhodněním rozhoduje ředitel školy po předložení příslušného dokladu. Peníze přijímá ředitel školy.

Úplata za školní družinu je využita na nákup materiálu pro výtvarnou, pracovní a sportovní činnost.

2.4

Personální podmínky školní družiny:

Organizace školní družiny je stanovena podle § 10 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Oddělení se naplňuje nejvýše do počtu 30 účastníků.

Činnost ŠD je zaměřená na rozvoj osobnosti žáků, jejich zájmů, znalostí a tvořivých schopností.

3. Cíle a zaměření školní družiny

Cílem naší školní družiny je:

- .umožnit žákům odreagovat se a uvolnit
- .pomoci žákům uplatnit své zájmy a potřeby
- .zabezpečit pocit bezpečí a klidu

- .rozvíjet fantazii a dovednosti
- .rozvíjet týmovou spolupráci, ocenit práci a pomoc druhých
- .vštěpovat žákům návyky slušného chování
- .vést žáky k otevřené a slušné komunikaci
- .učit žáky aktivně trávit volný čas, udržovat fyzické a duševní zdraví
- .navozovat pozitivní vztah k přírodě a životnímu prostředí

Naše zaměření:

Pokud má mít školní družina pevné místo při ZŠ, musí být zajímavá a doplňovat její ŠVP. Jejím záměrem je vést žáky k trvalému každodennímu aktivnímu životnímu stylu. K tomu nás také vedly různé výzkumy, které dokazují, že u školní mládeže mizí zájem o zdravé aktivity.

Stanovili jsme si proto tyto priority:

1. Pohybem k sobě i k druhým

Na cestě ke vzdělání se neustále pohybujeme směrem dopředu, vyvíjíme a poznáváme nové jevy. Poznáváme sami sebe, svoje potřeby, svoje dovednosti, svoje zájmy, umíme se kriticky hodnotit. Učíme se spolupráci, pomoci a tím vytváříme hezké vztahy k druhým lidem. Naším cílem je žáky vychovávat k smysluplnému využívání volného času formou zájmových a spontánních činností, příležitostnými akcemi odpočinkem a přípravou na vyučování.

2. Pohybem k přírodě

Vedeme žáky k citlivému vztahu k přírodě, ke všemu živému a ukazujeme jim, jak žít v souladu s přírodou, využívat její kladné stránky pro život a žít dle environmentálních principů. Vytvářet si pro sebe zdravé a hezké prostředí a prožívat tam hezké okamžiky.

3. Pohybem k praktickému životu

Chceme, aby si žáci vytvořili potřebu každodenního pohybu, kterou by si odnesli do dalšího života jako jednu z důležitých potřeb. Přitom však družina klade důraz i na jakékoliv aktivní využití budoucího volného času, a proto žákům nabízí samozřejmě i jiné aktivity s tím související.

Cílem výchovně vzdělávacího procesu je také podporovat a rozvíjet všechny klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žák se učí s chutí, snaží se dokončit započatou práci, kriticky hodnotí své výkony, klade si otázky a hledá na ně odpovědi.

Kompetence k řešení problémů

Učí se problém pochopit, přemýšlí o příčinách, plánuje řešení, hledá různé způsoby řešení, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, je iniciativní v řešení.

Kompetence komunikativní

Žák umí vyjadřovat své názory, zapojuje se do diskuse, respektuje názory druhých a snaží se rozpoznávat vhodné a nevhodné chování, využívá osvojené základy slušného chování.

Kompetence sociální

Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, samostatně rozhoduje o svých činech, rozpozná vhodné a nevhodné chování, dokáže se prosadit, podřídí i přijmout kompromis.

Kompetence občanské

Žák vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, projevuje pozitivní postoje, chápe své povinnosti.

Kompetence pracovní

Váží si práce své i ostatních, dodržuje pořádek, dbá na bezpečnost práce, snaží se být ohleduplný k přírodě.

Kompetence k trávení volného času

Žák se učí smysluplně trávit svůj volný čas, rozvíjí své zájmy v organizovaných nebo individuálních činnostech, umí odmítnout nevhodné nabídky k trávení volného času.

4. Délka vzdělávání

Délka vzdělávání pro školní družinu je stanovena na dobu jednoho školního roku. Během této doby projde dítě všechny okruhy činností družinou vyměřené a přiblíží se tak co nejvíce cílům výchovně – vzdělávací činnosti. Školní družina plní výchovně vzdělávací činnost formou sportovně - rekreační činnosti, odpočinku, zájmovou činností a také přípravou na vyučování.

5. Formy vzdělávání

5.1

Pravidelná činnost

Je dána týdenní skladbou a představuje tyto aktivity:

- . Sportovní a rekreační činnost v tělocvičně a na hřišti
- . Výtvarná a pracovní činnost
- . Esteticko-výchovná činnost – rozvoj jemné motoriky, vyprávění, společné hry, dramatizace, osvojování základů společenského chování
- . Prohlubování znalostí o přírodě – hry v přírodě, práce s knihou apod.

5.2

Příležitostná činnost

Je to výchovná, vzdělávací a zájmová činnost organizovaná nepravidelně dle možností školní družiny, zahrnuje širokou nabídku pestrých činností a aktivit, jež nejsou organizovány jako trvalé nebo pravidelně se opakující akce nebo činnosti a jsou určeny širokému okruhu zájemců.

Zahrnuje například souhrn činností k zajištění nácviku programu na školní besídky, výrobu dárků pro předškoláky k zápisu, vystupování na akcích pořádaných obcí apod.

5.3

Spontánní činnost

Je určena co nejširšímu okruhu zájemců. Zahrnuje například volné hry v přírodě, na školní zahradě, v areálu školy, ale i hry se stavebnicemi, využití stolních i deskových her apod.

6. Obsah vzdělávání

Celoroční plán školní družiny pro školní rok:

Školní družina společně se školou zajišťuje komplexní působení na žáky. Umožňuje zajímavě a užitečně trávit volný čas v době po vyučování. Poskytuje žákům dostatek prostoru pro odpočinek po náročné práci ve školním vyučování. Učí žáky aktivně trávit volný čas, udržovat jak fyzické tak duševní zdraví. Pomáhá žákům uplatnit nejen své zájmy, ale i potřeby.

Září - „My se máme rádi, my jsme kamarádi“

- . Poznáváme se, poznáváme ŠD, okolí školy, cestu do školní jídelny
- . Základy hygieny a stolování
- . Sportovní odpoledne na hřišti
- Hračky pro všechny

Říjen - „Kouzelná příroda“

- . Skřítek Podzimníček
- . 4. 10. Světový den zvířat - jak se staráme o domácí zvířátka
- . Přírodovědná vycházka - sběr přírodnin
- . Tiskařská dílnička - razítka z brambor
- . Sportovní odpoledne - hřiště, tělocvična
-

Listopad - „Strašidel se nebojíme“

- . Halloween - výroba a výstavka strašidýlek
- . Hraní skupinových her - rozvíjení vzájemných vztahů, podpora sebevědomí
- . Dej tělo do pohybu - opičí dráha, švihadla, padák, míče
- . Turnaj ve vybíjené
- . Výtvarná dílnička tvoříme z přírodnin
- . Strašidelná pohádka – sledování na schoolboardu

Prosinec - „Vánoční těšení“

- . Kouzla Vánoc
- . Vánoční besídka pro rodiče
- . Dílnička – čerti, andělé
- . Výroba dárků pod stromeček
- . Vánoční posezení - poslech koled, zdobení stromečku

Leden - „Zimní království“

- . Olympiáda netradičních her na sněhu
- . Jednoduchá origami - skládání z papíru
- . Příroda v zimě
- . Sportovní hry v tělocvičně
- . Ve zdravém těle zdravý duch
-

Únor - „Buď Fit!“

- . Masopust – tradice
- . Výroba masopustních masek
- . Bobování na sněhu
- . Turnaj v Člověče, nezlob se
- . Bezpečnost nejen na lyžích
- . Otužování, zdravá strava, vitamíny

Březen - „Jarní probouzení“

- . Probouzení přírody - vycházka
- . Dílnička - dárky k MDŽ
- . Březen měsíc knihy - „Moje oblíbená knížka“
- . Soutěž s literární tematikou - hra na básníky

Duben - „Cestou necestou“

- . Velikonoce - tradice, koledy, výzdoba
- . Výroba kraslic
- . Bezpečnost na silnici
- . Den Země - třídění odpadů
- . Veselé sportování - netradiční míčové hry
- . Rallye v ŠD - soutěž s autíčky

Květen - „Souboje se nebojíme“

- . Den matek - výroba přáníček, dárečků pro maminky
- . Kuželkový turnaj - využití kuželek ze ŠD
- . Atletický trojboj na hřišti
- . Vycházky v okolí školy
- . Malování na chodník – křídly

Červen - „Než zvonek naposledy zazvoní“

- . MDD - zábavné soutěže
- . Sportujeme na hřišti
- . Cesta za pokladem - šipkovaná v okolí školy
- . Beseda na téma „Cestujeme o prázdninách“
- . Ukončení školního roku – rozlučkové odpoledne, soutěže, hry, píseň

-

Obsah vzdělávání vychází z rámcově vzdělávacího programu pro ZŠ a ze ŠVP školy. Při tvorbě jsme vycházeli z našich možností a podmínek naší družiny. Zařazujeme postupně všechny oblasti, ale nejvíce se věnujeme našim prioritám, které jsme již zmínili v předešlých kapitolách.

Člověk a zdraví :

- . Aktivní využívání volného času pohybem a to hlavně na čerstvém vzduchu
- . Soutěže, pohybové hry, relaxační činnosti sportovní hry
- . Rozhovory a besedy o zdravém stylu a zdravé výživě
- . Dodržování pitného režimu

Člověk a příroda:

- . Hry zaměřené na zvířata
- . Poznávání rostlin a zvířat
- . Třídění odpadu
- . Výtvarné práce na toto téma

Člověk a jeho svět:

- . Seznamujeme se stále s novými kamarády
- . Procvičování ročních období, měsíců a dní pomocí her, hádanek a vycházek

Další témata:

- Jazyk a jazyková komunikace (didaktické hry, přednes, dramatizace, zásady slušného chování, rozhovory, diskuse)
- Matematika a její aplikace (rozpočítávání, body za hry, dělení do družstev, hry na obchod, matematické hádanky)
- Informační a komunikační technologie
- Člověk a společnost (řešení konfliktů mezi dětmi, diskuse o problémech žáků)
- Umění a kultura (vystavování dětských prací, zpěv písní, poslech, recitace)
- Člověk a svět práce (hry na povolání – dramatizace, úklid, dodržování pořádku, pomoc při úklidu na hřišti a v okolí školy)

7. Podmínky přijímání, průběhu a ukončení vzdělávání včetně podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Kritériem přijetí žáka do školní družiny je jeho věk a dopravní obslužnost k místu jeho bydliště.

Podmínkou přijetí je řádně vyplněný zápisový lístek.

Nejvyšší počet účastníků je 30 na jedno oddělení.

Rodiče musí uhradit úplatu za zájmové vzdělávání dle vnitřního řádu školní družiny.

Pobyt žáků v družině končí odchodem domů s rodiči nebo samostatně po písemné domluvě nebo odchodem do zájmového kroužku. Odhlášení žáka je v průběhu školního roku možné a to písemnou formou.

Vychovatelka školní družiny je povinna při jednotlivých činnostech respektovat individuální i věkové zvláštnosti jednotlivých žáků. Je také informována třídním učitelem (po dohodě s rodiči) o potřebách žáků se speciálními vzdělávacími problémy.

8. Stanovení podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků

Školní družina zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří zázemí pro zdravý rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni cítili dobře. Volí vhodnou strukturu režimu žáků ve školní družině a stanovuje vhodný stravovací a pitný režim.

Bezpečnost ve všech využívaných prostorách je zajištěna:

- Vnitřním řádem ŠD
- Vnitřním řádem specializovaných učeben

V dalších prostorách školy se žáci řídí pokyny pedagogických a provozních pracovníků.

V Častrově dne 30.8. 2023

.....
Mgr. Pavel Pospíšil
ředitel školy

.....
Lenka Krejčů Jarošová
vychovatelka